

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. balandžio 2 d. Nr. 21RE3-31 (AG3-25/24-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Ramintos Ramanauskienės (posėdžio pirmininkė), Giedriaus Jakubėno (pranešėjas) ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja X. Y. (toliau – ir Pareiškėja) Komisijos 2024 m. vasario 26 d. skundu (toliau – ir skundas) prašo panaikinti atsakovės Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė, Administracija) Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus (toliau – Skyrius) 2024 m. sausio 30 d. sprendimą Nr. 3802 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją“ (toliau – Sprendimas).

Skunde nurodyta, kad Pareiškėja yra pensininkė, neįgali, 90 metų, todėl į Atsakovę kreipėsi dėl kompensacijos būsto šildymui, tačiau gavo neigiamą atsakymą. Pareiškėjai nesuprantama, kodėl, nepasikeitus faktinei situacijai dėl turimo turto, kompensacija anksčiau buvo mokama ir nori aiškumo ką turėtų keisti, jog kompensacija vėl būtų mokama.

Atsakovė atsiliepimu prašo atmesti Pareiškėjos Skundą kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime (b. l. 6-9) nurodo, kad valstybės teikiamos piniginės socialinės paramos dydį ir teikimo sąlygas, gavėjų teises ir pareigas nustato Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (toliau – Įstatymas, *suvestinė redakcija nuo 2023 m. spalio 1 d.*). Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti principai apima socialinės paramos teikimą siekiant sudaryti sąlygas tiems asmenims, kurie labiausiai pažeidžiami skurdo, nepriteklių dėl objektyvių priežasčių ir tada, kada jos labiausiai reikia, didinant motyvaciją integruotis į darbo rinką ir išvengti skurdo spąstų bei racionaliai naudojant turimus išteklius. Atsiliepime cituojamos 2011 m. liepos 8 d. Konstitucinio Teismo nutarime įtvirtintos nuostatos, kad asmeniui teikiama socialinė parama neturi virsti privilegija, ji neturi sudaryti prielaidų asmeniui pačiam nesiekti didesnių pajamų, savo pastangomis ieškoti galimybių užtikrinti sau ir savo šeimai žmogaus orumą atitinkančias gyvenimo sąlygas. Tad Konstitucija nedraudžia įstatymų leidėjui įstatymu nustatyti tokių socialinės paramos teikimo pagrindų ir sąlygų, socialinės paramos dydžių, kad būtų skatinamos kiekvieno asmens pastangos pagal išgales pirmiausia pačiam pasirūpinti savo ir savo šeimos gerove ir prisidėti prie visos visuomenės gerovės. Įstatymų leidėjas turi plačią diskreciją diferencijuoti socialinę paramą.

Atsakovė nurodo, kad pagal Įstatymo 7 straipsnį gyvenamąją vietą būste deklaruojantys arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: 1) bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14

straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas; 2) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 3) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį grąžinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą.

Atsakovė pažymi, kad iš paminėtos teisės normos turinio matyti, kad asmuo, siekdamas gauti kompensacijas, turi tenkinti visus Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 – 3 punktuose nustatytus reikalavimus. Vienos iš nurodytų sąlygų neatitikimas yra pagrindas netenkinti asmens pateikto prašymo skirti piniginę socialinę paramą.

Pažymi, kad minėto Įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitoma per pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpį, praėjusį nuo paskutinio duomenų apie turtą pateikimo, perleisto nuosavybėn kitam asmeniui šio straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodyto turto arba jo dalies vertė, kuri nenurodoma kaip bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybėn įsigyto naujo turto vertė ar gautos pinigines lėšos.

Įstatymo 16 straipsnio 6 dalis numato, kad turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant nekilnojamojo turto vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje, ir piniginių lėšų normatyvą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje.

Asmenų, kurie kreipiasi dėl pinigines socialinės paramos skyrimo, nuosavybės teise turimo turto vertė nustatoma vadovaujantis Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl pinigines socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-369/1K-174 „Dėl nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl pinigines socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika, suvestinė redakcija nuo 2018 m. rugpjūčio 3 d.).

Metodikos 2 punkte nustatyta, kad asmens, kuris kreipiasi dėl pinigines socialinės paramos, prašymo-paraiškos piniginei socialinei paramai gauti SP-4 formos, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“ (toliau – prašymas-paraiška), 3 priede nurodyto nekilnojamojo turto vertė nustatoma sumuojant visas nekilnojamojo turto (statinių, įskaitant nebaigtų statyti ir rekonstruojamų, bei žemės ir vandens telkinių) vidutines rinkos vertes, taip pat nekilnojamojo turto registre užfiksuotas indeksuotas miško medynų vertes, galiojančias prašymo-paraiškos pateikimo dieną.

Pažymėtina, kad Įstatymo 15 straipsnyje nurodyto kiekvieno tipo nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinę vertę nustato ir VĮ Registrų centras interneto svetainėje skelbia VĮ Registrų centras pagal kiekvienų metų sausio 1 dieną vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei kitose savivaldybių teritorijose (Įstatymo 16 straipsnio 2 dalis).

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad, jei pareiškėjas nesutinka su turto verte, nurodyta Registrų centro išduotame registro išrašė arba Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS), jis turi teisę kreiptis į asmenį, turintį teisę verstis turto arba verslo vertinimo veikla pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, iš kurio gautą turto vertinimo ataskaitą pateikia piniginę socialinę paramą teikiančiai institucijai ar įstaigai. Rinkos vertės nustatymo data turi

būti ne vėlesnė kaip 12 mėnesių iki kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos mėnesio (Metodikos 15 punktą).

Atsiliepime nurodyta, kad Pareiškėja 2024 m. sausio 23 d. prašymu - paraiška piniginei socialinei paramai gauti Nr. 480 (*rašymo apsirikimas – turi būti Nr. 2864*) (toliau – Prašymas), prašė skirti būsto šildymo, geriamojo vandens ir karšto vandens išlaidų kompensacijas (toliau – kompensacijos) laikotarpiui nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. Pareiškėja Prašyme nurodė, kad duomenys anksčiau teiktoje SP - 1 ir SP - 2 formose yra nepasikeitę, o nuosavybės teise priklausantis jos turtas yra įregistruotas valstybės registre; bankuose turi (*duomenys neskelbtini*) Eur piniginių lėšų. Pažymi, kad Pareiškėjai teisė į kompensacijas paskutinį kartą buvo nustatyta nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. (pagal 2022 m. spalio 13 d. prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 28979).

Remiantis VI Registrų centras duomenimis, Pareiškėjai nuosavybės teise šiuo metu priklauso: 1) (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini* (6.8900 ha vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) (Pareiškėjai priklausančios 370/689 dalies vertė – (*duomenys neskelbtini*) Eur)); 2) žemės sklypas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (0,0596 ha, vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur); 3) gyvenamasis namas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (63,16 kv. m., vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur); pastatas - garažas, esantis adresu Preilos g. 17, Šiauliai (78 kub. m., vidutinė rinkos vertė 2500 Eur); pastatas – sandėlis, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (84 kub. m., vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur); kiti inžineriniai statiniai (kiemo statiniai) (vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur).

Taigi, Skyrius 2024 m. sausio 30 d. pateikė išvadą „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“, kurioje nurodė, kad Pareiškėja neturi teisės į piniginę socialinę paramą, nes deklaruoto turto vertė yra (*duomenys neskelbtini*) Eur ir viršija nustatytą 58042,00 Eur turto vertės normatyvą. Remiantis šia išvada buvo priimtas Sprendimas, kuriuo nustatyta, kad Pareiškėja neturi teisės į kompensacijas pagal Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą viršijus turto vertės normatyvą.

Apie priimtą Sprendimą Pareiškėja buvo informuota 2024 m. vasario 2 d. Skyriaus raštu Nr. (28.1.7MR)SSP-641 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijos nustatymo“ ir pateikta informacija dėl kompensacijų teikimo išimties tvarka. Atsakovė nurodo, kad Pareiškėja šia teise nepasinaudojo.

Atsakovė nurodo, kad nustačius, kad nuosavybės teise turimas turtas viršijo nustatytą turto normatyvą bei atsižvelgus į tai, kad Pareiškėja 2024 m. sausio 23 d. kreipėsi pakartotinai ir nėra praėję ne mažiau kaip 24 mėnesiai nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, jai nebuvo taikyta Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta išimtis.

Atsakydama į Skunde nurodytą Pareiškėjos teiginį, kad ji nesupranta, kodėl „<..> už praeitą šildymo sezoną, turėdama tą patį turtą, gavau kompensaciją už šildymą, o už šį šildymą jau ne“, Atsakovė pažymi, kad nuo 2020 m. birželio mėn. galiojo Įstatymo nuostata, jog bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui nuosavybės teise turimas turtas laikinai nebuvo vertinamas (2020 m. gegužės 7 d. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-2883 ir 2022 m. gegužės 19 d. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2883 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1108). Tačiau 2023 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2883 11 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XIV-2153, įsigaliojo pakeitimai, kuriais nutarta vėl pradėti vertinti vieno ar bendrai gyvenančių asmenų nuosavybės teise turimą turtą skiriant piniginę socialinę paramą (socialinę pašalpą, būsto šildymo, geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijas). Sugražintas turto vertinimo reikalavimas pradėtas taikyti prašymams-paraiškoms pateiktiems nuo 2023 m. rugsėjo 1 d.

Skundas atmestinas

Ginčas byloje kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2024 m. sausio 30 d. sprendimo Nr. 3802 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ (minėta, toliau – Sprendimas; b.1. 3), kuriuo nustatyta, kad Pareiškėja neturi teisės į kompensacijas, nes nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą, teisėtumo.

Iš byloje esančių rašytinių duomenų nustatyta, kad Pareiškėja 2024 m. sausio 23 d. Skyriui pateikė prašymą-paraišką Nr. 2864 piniginei socialinei paramai gauti (toliau, minėta – ir Prašymas; b.1. 10-14), kuriame prašė skirti kompensacijas už būsto šildymą, karštą vandenį ir geriamąjį vandenį (minėta, toliau – ir kompensacijos) už 2023 m. spalio, lapkričio, gruodžio, 2024 m. sausio, vasario, kovo ir balandžio mėnesius (iš viso už 6 mėnesius). Prašyme nurodė, kad duomenys anksčiau teiktoje SP - 1 ir SP - 2 formose nepasikeitė, nuosavybės teise priklausantis turtas yra įregistruotas valstybės registre, o bankuose turi (*duomenys neskelbtini*) Eur piniginių lėšų.

2024 m. sausio 23 d. Skyrius patikrino VĮ „Registru centras“ duomenis ir nustatė, kad Pareiškėjai nuosavybės teise priklauso: 1) (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (6.8900 ha vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur (Pareiškėjai priklausančios 370/689 dalies vertė – (*duomenys neskelbtini*) Eur)) (b.1. 16); 2) žemės sklypas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (0,0596 ha, vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur) (b.1. 15); 3) gyvenamasis namas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (63,16 kv. m., vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur) (b.1. 15); pastatas - garažas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (78 kub. m., vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur) (b.1. 15); pastatas – sandėlis, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) (84 kub. m., vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur) (b.1. 15); kiti inžineriniai statiniai (kiemo statiniai) (vidutinė rinkos vertė (*duomenys neskelbtini*) Eur) (b.1. 15).

2024 m. sausio 30 d. Skyrius pateikė išvadą Nr. 1696 „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“ (toliau – Išvada, b.1 17), kuria nustatė, kad Pareiškėjos turimo deklaruoto turto (įregistruoti statiniai, įregistruota ir neįregistruota žemė, bei piniginės lėšos) vertė yra (*duomenys neskelbtini*) Eur ir tai 7 851,08 eurais viršija nustatytą 58 042 Eur bendro turto vertės normatyvą, todėl konstatavo, kad Pareiškėja neturi teisės į piniginę socialinę paramą.

2024 m. sausio 30 d. Skyrius priėmė skundžiamą Sprendimą (b.1. 3), kuriuo nustatė, kad Pareiškėja neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą (*duomenys neskelbtini*), nes pagal Įstatymo 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį 1 punktą, nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą.

Apie priimtą Sprendimą ir priešzastis neskirti kompensacijų Pareiškėja buvo informuota 2024 m. vasario 2 d. raštu Nr. (28.1.7 Mr) SSP-641 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nustatymo“ (toliau, minėta – Raštas, b. 1. 2), kuriame nurodyta, kad kompensacijos neskiriamos vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatoms, nes Pareiškėjos turimas turtas ((*duomenys neskelbtini*) Eur) viršija turto vertės normatyvą (58 042,0 Eur).

Pareiškėjai teisė į kompensacijas paskutinį kartą buvo nustatyta nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. (pagal 2022 m. spalio 13 d. prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 28979) (b.1. 7).

Pareiškėja savo nesutikimą su priimtu Sprendimu grindžia tuo, kad turėdama tą patį turtą anksčiau kompensacijas gaudavo, o dabar negavo, jai nesuprantami taikomi normatyvai. Atsakovė nesutinka su Skundu motyvuodama tuo, kad Administracija, įgyvendindama savo teises ir pareigas, visiškai ir teisingai, neprieštaraujant gerojo viešojo administravimo principui, įvykdė savo funkcijas, vadovavosi teisės aktų, reglamentuojančių piniginės socialinės pašalpos ir būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos skyrimo tvarką ir sąlygas, nuostatomis, teisingai apskaičiavo Pareiškėjos turimo turto vertę ir pagrįstai priėmė Sprendimą neskirti būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos.

Ginčui aktualūs teisės aktai: Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023 m. spalio 1 d. iki

2024 m. balandžio 30 d.) (minėta, toliau – ir Įstatymas); Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas (TAR, 2020 m. gegužės 20 d., Nr. 2020-10665); Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos Lietuvos Respublikos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-2883 11 straipsnio pakeitimo įstatymas (TAR, 2023 m. rugsėjo 18 d., Nr. 2023-18278); Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 „Dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2023 m. lapkričio 9 d., Nr. 424) (toliau – ir Aprašas); Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2009 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-369/1K-174 „Dėl nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau, minėta – Metodika) (suvestinė redakcija nuo 2018 m. rugpjūčio 3 d.).

Nagrinėjamo ginčo kontekste paminėtina, jog viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai, vykdydami įstatymais jiems priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai. Sprendžiant klausimą dėl sprendimo teisėtumo, pažymėtina, kad Administracija yra viešojo administravimo subjektas, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) nuostatos. VAĮ nuostatos, garantuojančios asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą ir kt. (VAĮ 1 straipsnis).

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimančias pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Paminėtos nuostatos reiškia, kad viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją privalo veikti tik taip, kaip nustatyta teisės aktuose. Plečiamasis viešojo administravimo subjekto kompetencijos aiškinimas viešojoje administracinėje teisėje nėra galimas.

VAĮ nenumato, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente. Atsižvelgiant į tai, kad teisinis pagrindas, argumentai ir motyvai dėl kompensacijų neskyrimo Pareiškėjai yra išdėstyti keliuose dokumentuose – Skyriaus Rašte ir Sprendime, Komisija visus šiuos dokumentus vertins kaip vientisą administracinį sprendimą. Nagrinėjamoje administracinėje byloje Komisija spręs, ar Administracija laikėsi teisės aktų reikalavimų ir pagrįstai neskyrė Pareiškėjai kompensacijos, t. y. ar buvo teisinis pagrindas atsisakyti tenkinti Prašymą.

Įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi numatyta, kad šio įstatymo paskirtis – nustatyti piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas. Pagal 4 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą.

Įstatymo 5 straipsnio 2 punktas numato, kad viena iš piniginės socialinės paramos rūšių yra būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (toliau – kompensacijos). Vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies nuostatomis, gyvenamąją vietą būste deklaruojantis arba būstą nuomojantis bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi

teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: 1) bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas; 2) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantis asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 3) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį grąžinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą. Įstatymo 8 straipsnyje yra nurodytos sąlygos, kurioms esant bendrai gyvenantis asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad tokia teisę turi ir asmenys, sukakę senatvės pensijos amžiaus. Atitinkamai Įstatymo 14 straipsnyje nurodytos turto rūšys, kurios yra įskaitomos į asmens nuosavybės teise turimą turtą, o 16 straipsnyje nurodomos turto normatyvo apskaičiavimo nuostatos.

Pagal Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 ir 8 punktus, skiriant piniginę socialinę paramą, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitomas šis bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimas turtas: statiniai, tarp jų ir nebaigti statyti statiniai; piniginių lėšos, turimos bankuose, kitose kredito įstaigose ir ne bankuose bei ne kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus gautą vaikui (įvaikiui) išlaikyti priteistą konkrečią pinigų sumą.

Įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant nekilnojamojo turto vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje, ir piniginių lėšų normatyvą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje.

Apibendrinant tai, kas aukščiau išdėstyta, asmuo įgyja teisę į socialinę paramą – kompensacijas tik tuo atveju, jeigu atitinka visas Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, priešingu atveju, teisės į socialinę paramą (kompensacijas) asmuo neįgyja. Savivaldybės administracija, nustačiusi, jog asmuo neatitinka vienos iš Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, šiuo atveju, kai deklaruoto (registruoto) turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą, turi teisę socialinės paramos (nagrinėjamu atveju – kompensacijų) asmeniui neskirti.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime, jį priimančiam pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

Iš byloje esančių duomenų nustatyta, kad Pareiškėjai yra sukakę senatvės pensijos amžiaus, ji yra vienas gyvenantis asmuo (b.1. 18), kurios deklaruota gyvenamoji vieta yra adresu (*duomenys neskelbtini*) (b.1. 15).

Akcentuotina, kad teisė į būsto šildymo, geriamojo vandens ir karšto vandens išlaidų kompensacijas Pareiškėjai paskutinį kartą buvo nustatyta nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. (pagal 2022 m. spalio 13 d. prašymą - paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 28979) (b.1. 7), nes laikotarpyje nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2023 m. spalio 1 d., teisė į kompensacijas buvo nustatoma nevertinant paramos gavėjų turto. Tačiau 2023 m. rugsėjo 19 d. įsigaliojus Piniginės socialinės paramos Lietuvos Respublikos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 3, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2883

11 straipsnio pakeitimo įstatymui (2023 m. rugsėjo 12 d. Nr. XIV-2153) pateikus prašymus – paraiškas nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. ir vėliau - vėl buvo pradėtas vertinti pareiškėjų turimas turtas.

Pareiškėja Prašymą dėl kompensacijų pateikė 2024 m. sausio 23 d., vadinas, ji turėtų teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu jos nuosavybės teise turimo turto vertė neviršytų turto vertės normatyvo. Atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėja nuosavybės teise turi: 370/689 dalį žemės sklypo, esančio adresu (*duomenys neskelbtini*); žemės sklypą, gyvenamąjį namą, pastatą - garažą, pastatą – sandėlį ir kitu inžinerinius kiemo statinius, esančius adresu (*duomenys neskelbtini*) bei piniginių lėšų, kurių bendra vertė viršija turto normatyvus, Komisija neturi pagrindo abejoti Skyriaus pateikta Išvada (b.1. 17) dėl Pareiškėjos turimo turto vertės nustatymo. Prieštaravimų dėl atsiliepime nurodytų faktų Pareiškėja nepareiškė, nors atsiliepimas jai buvo pateiktas susipažinti. Dėl to nėra priežasties abejoti Atsakovės išdėstytomis aplinkybėmis.

Kadangi Pareiškėjos teisė į kompensacijas paskutinį kartą buvo nustatyta už laikotarpį nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., jai negali būti taikoma ir 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto išimtis, kai, viršijus turimo turto normatyvą, teisė į kompensacijas nustatoma 3 mėnesių laikotarpiui, kai kreipiamasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos. Atsižvelgiant į tai, kad Atsakovė teisėtai ir pagrįstai vertino, jog Pareiškėja neatitinka vienos iš Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytos sąlygos, kitų minėto Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų sąlygų Komisija nevertina.

Pagal Įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytą reguliavimą, savivaldybės administracija turi teisę skirti kompensacijas, jeigu išlaidos už būsto šildymą, už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kompensuojamus dydžius, tačiau bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punkte nustatytų reikalavimų, t. y. jei viršija turto normatyvus.

Aprašo 32 punkte, be kita ko, nurodyta, kad pareiškėjams pateikus motyvuotus prašymus ir turėdama surašytus pareiškėjų buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus, patikrinus jų gyvenimo sąlygas, Paramos teikimo komisija teikia rekomendacijas piniginei socialinei paramai teikti išimties tvarka dėl kompensacijų skyrimo, jeigu išlaidos už būsto šildymą ir už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme nustatytus kompensuojamus dydžius, tačiau bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, vertė viršija turto vertės normatyvą <...> (Aprašo 32.2 papunktis).

Sistemiškai taikant nurodytas Įstatymo 23 straipsnio ir Aprašo nuostatas, darytina išvada, jog Įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta išimtis (kai savivaldybės administracija turi teisę skirti kompensaciją, jeigu išlaidos už būsto šildymą, už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kompensuojamus dydžius) yra taikoma prašymą socialinei paramai (kompensacijai) gauti nagrinėjant išimties tvarka (Aprašo 32 punktas). Pažymėtina, kad Pareiškėjos pateiktas Prašymas buvo išnagrinėtas bendra tvarka, tačiau Pareiškėja (kaip Atsakovė ir nurodė 2024 m. vasario 2 d. rašte Nr. (28.1.7Mr.) SSP-641 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nustatymo“) turi teisę kreiptis dėl kompensacijų teikimo nuo 2023 m. spalio 1 d. išimties tvarka, pateikdama motyvuotą prašymą Paramos teikimo komisijai iki 2024 m. balandžio 30 d. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Atsakovė turi teisę, bet ne pareigą išimties tvarka skirti kompensacijas.

Viešojoje teisėje veikiančios administravimo subjektai diskrecijos teisę realizuoja teisės aktų nustatytoje ribose. Atsakovė kompensacijas teikia savivaldybei vykdant savarankiškąją savivaldybės funkciją, kuri yra finansuojama iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto lėšų, todėl turi būti užtikrintas racionalus turimų išteklių panaudojimas. Komisija sutinka, kad Pareiškėjos nuosavybės teise turimas turtas viršija nustatytus normatyvus, todėl Atsakovė, vertindama Pareiškėjos prašymą, kuris buvo pateiktas bendra tvarka, veikė jai suteiktos diskrecijos teisės ribose.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, Komisija pritaria Atsakovės Sprendimui ir konstatuoja, kad nebuvo pagrindo kitokiai išvada, nei padaryta skundžiamame Sprendime. Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas ginčui aktualiomis teisės normomis, motyvuotas ir aiškus – atitinkantis VAĮ 10

straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus. Atsakovės priimtas Sprendimas nesutrukdė Pareiškėjai suvokti, kokios priežastys lėmė tokį viešojo administravimo subjekto sprendimą. Nagrinėjamoje byloje nenustačius skundžiamo Sprendimo neteisėtumo požymių, nėra pagrindo jį naikinti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalimi, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

X. Y. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos turi teisę apskųsti sprendimą Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Raminta Ramanauskienė

Giedrius Jakubėnas

Svetlana Sinkevičienė